Posamezna številka: 60 vinarjev.

„TABOR“ izhaja vsak dan, razven nedelje in praznikov, ob 18. uri z datumom naslednjega dne ter stane celoletno 120 K, polletno 60 K, četrtletno 30 K, mesečno 10 K. Inserati po dogovoru. Pri večkratni objavi popust.

Naroč. se pri upravi „TABORA“, MARIBOR, Jurčičeva ulica štev. 4.

POŠTNINA PAVŠALIRANA

TABOR

Posamezna številka: 60 vinarjev.

UREDNIŠTVO se nahaja v Mariboru, Jurčičeva ul. št. 4, I. nadstropje. Telefon interurb. št. 276. UPRAVA se nahaja v Jurčičevi ulici štev. 4, pritličje, levo. Telefon št. 24. SHS poštnočekovni račun štev. 11.787.

Na naročila brez denarja se ne ozira. — Rokopisi se ne vračajo.

Leto: I. Maribor, sreda 6. oktobra 1920. Številka: 34.

Prosta vožnja za koroške glasovalce pred in po plebiscitu.

Turške čete prekoračile armensko mejo. — Ameriške čete proti Turkom. — Mir med Poljaki in Litvinci podpisan.

Doba podiranja.

Maribor, 5. oktobra.

Vse velike vojne so močno upljivale na psiho mase, naravno, da je upljivala vsetovna še veliko bolj, ker je bila prvič neprimerno večja kakor vse prednje in ker je tudi dolgo trajala. Pred vsem je utisnila prestana vojna naši generaciji pečat nervoznosti in razdražljivosti. Na bojišču so se ljudje navadili vračati udarec z udarcem, za fronto, v zaledja pa so se v boju za golo eksistenco navadili brezobzirnega egoizma. Ti dve lastnosti, razdražljivost in egoizem sta sedaj značilni potezi našega javnega življenja, v katerem opažamo dan za dnem, kako zameluje in obsoja vse, kar mu pride nasproti in kako v samoljubju skuša vdušiti vse, kar mu zastavlja pot, ne da bi pri tem za hip obstalo ter se zamislilo v vzroke. V razdraženosti kritizira naša javnost vsako naredbo in odredbo, naj prihaja od privatne ali pa uradne stani. Včasih jo kritizira že kar tako a priori, ne da bi jo poprej upoznala. Vzemimo slučaj, da izda kak državni urad kako odredbo, ljudstvo jo obsodi še predno si jo natančno ogleda. Obsodi jo včasih samo zato, ker je bila izdana, ker je sploh tu, ker sploh eksistira ter jo skuša onemogočiti in podreti.

Stem principijelnim nasprotovanjem proti vsemu kar obstoja podira naša javnost vse, karkoli se s trudom in z žrtvami zgradi. Vsak tudi najzadnji na naše sedanje družbe se čuti upravičenega, da kritizira in podira. Samo zidati, zidati, tega noče nihče. Nihče ne vzame v roke lopate in kladiva, da bi zidal. Zato naj skrbe drugi, si misli, a ko drugi res poskrbe za to — potem lop, in podrto je zopet, kar je ta drugi dozidal.

Našo dobo lahko s popolnim upravičenjem imenujeno dobo podiranja. Toda ta nesrečni pojav ne prevzema samo naše narodnosti, k sreči se drži ta lastnost tudi več ali manj vseh drugih ljudstev. V Italiji n. pr. so nedavno delavci zasedli tovarne ter jih socijalizirali, vzeli so jih v svojo last, podrli, so vse kar je dotlej obstojalo. Toda ko so vse obstoječe podrli, so videli, da so ostale samo razvaline in po nekaj tednih so pustili naj oni, ki so poprej zidali, znova pozidajo, kar so oni razrušili. Podirali so, toda zidati na novih temeljih, tega niso hoteli in — niso mogli.

Tako so podrli pristaši Bele Kuna na Madžarskem ves javni red svoje dežele, ko je bilo podrto so — šli. Zidati niso znali. V Rusiji so podrli istotako boljševiki prejšnji državni sistem. Sedaj je podrt, novega ne zidajo, danes žive samo še od razvalin starega, ko bo porabljeno tudi to, se bodo umaknili, ker se bodo morali, ker graditi — ne znajo. Na Hrvatskem so hoteli kmetje sedaj podreti zakone, sicer se jim to ni posrečilo, toda tudi če bi se jim, bi podrtega ne znali sami popraviti.

Pri nas v Sloveniji podira vse in vsak. Karkoli stoji, vse se mora podreti, vse razdejati. Vse je za nič. Toda ko bi vse podrli, bi stali pred razvalinami in bi gledali v nebo. — Naj zida kdor hoče.

To je bolezen naše bolne dobe — vsesplošnega podiranja. Vsaka bolezen pa ima zdravilo, ki več ali manj učinkuje. Kaj, če bi poiskusili tudi to bolezen zdraviti? Vsaj poizkusili? Recimo z delom? Morda bi že sama dobra volja veliko pomagala; saj je znano, da so bolezni, ki se dajo ozdraviti tudi že s samo dobro in trdno voljo in autosugestijo — »Nečem biti bolan!«

Žalostna zgodba o pripravah za študijsko knjižnico v Mariboru.

Dovolj je, če podamo poročilo gosp. prof. Dr. F. Kovačiča, ki je duša Zgodov. društva, da vsakdo spozna, da ni čudno, če pri naših abderitskih razmerah najzmožnejši in najagilnejši zgube veselje do kulturnega dela.

Od ustanovitve Zgodov. društva l. 1903 pa do l. 1909 je bila knjižnica z muzejskimi predmeti vred začasno nameščena v mrki pritlični sobi dijaškega semenišča. L. 1909 se je sklenila pogodba med društvom in Posojilnico ter sta se muzej in knjižnica preselila v Narodni dom. Za knjižnico smo dobili sobico v II. nadstropju na dvorišče ter sva jo z rajnim Stegnarjem za silo uredila. L. 1913, dne 4 okt. je pa Posojilnica nenadoma odpovedala to sobo, češ da jo potrebuje gostilničar. V veliki zadregi sva z rajnim Stegnarjem znosila knjige v muzejsko dvorano ter jih deloma zložila v omare, deloma zložila na kup. Tako ni moglo ostati, ker je knjižnica bila nerabna in so ljudje preko lesene stene uhajali v dvorano in ob raznih prireditvah metali čez steno ogorke svalčič in smotk, kar bi bilo lahko povzročilo požar. Tedaj sem najel sam stanovanje v hiši, kjer stanujem, ter se je pred Božičem 1913 knjižnica preselila semkaj in z velikanskim trudom sem jo polagano uredil.

Po državnem polomu l. 1918 je ljubljanska vlada meseca decembra knjižnico načeloma priznala kot javno in zaukazala dopošiljanje dolžnostnih izvodov iz cele Slovenije. Vsled tega in pa vsled nakupov in daril se je knjižnica precej namnožila, najeti prostori, so postali pretesni in za javno knjižnico celo neprikladni. — Ob novem letu 1920 je nastopil dr. Lah s svojo akcijo, kateri se je naše društvo pridružilo, mestni magistrat nam je ponudil in končno z dopisom 24. aprila 1920 brezplačno odstopil prostore v deškem zavetišču v Strossmayerjevi uli na deset let.

Dne 11. junija 1920 je ljubljanska vlada prepustila Zgodov. društvu knjige bivše südmarkine Volksbücherei z omarami vred. Nato se je knjižnica po sklepu šol. leta začetkom julija preselila v imenovane prostore v Strossmayerjevi ulici. — Komaj se je pa knjižnica preselila in začela urejevati, je vodstvo deškega zavetišča z dopisom 15. julija 1920 naznanilo, da poverjeništvo za socijalno skrbstvo zahteva za deško zavetišče vse prostore v mestni hiši v Strossmayerjevi ulici, za knjižnico pa da se je našel prostor v pritličju dekl. meščanske šole v Cankarjevi ulici, in 21. julija t. l. je stanovanjski urad Zgod. društvu kratkomalo nakazal dve sobi v pritličju te šole. Na našo reklamacijo, da imamo pravico do prostorov v Stross-

---

Milan Skrbinšek.

Marija Magdalena.*

Z »Marijo Magdaleno«, ki jo uprizori mariborsko narodno gledališče danes, ima slovensko občinstvo prvič spoznati na odru nemškega dramatika Friderika Hebelja, ki se je rodil začetkom devetnajstega stoletja v Wesselbrunu, tam gori blizu obali Severnega morja.

Krajinski značaj domovine tega silnega nemškega dramatika, čigar velikost in posebna vrednost se ravno v zadnjih letih kaže vedno jasneje, je vplival tudi na značaj naroda, ki tam živi. Hebbel je vzrastel v tem okolišu in je tako tudi on ne le kot človek temveč tudi kot pesnik v svojih delih organična pojava svoje domovine. To ljudstvo tam gori je nenavadno izrazito o podčrtavanju svoje individualnosti ki daje tudi Hebbelju čisto tipično noto. Samo svoj je in nepremakljiv. Vpliv morja, njegove veličastne veličine in pa svetega pisma, s katerim ga je vezala protestantska nabožnost, je poznati na njem v njegovih delih: smisel za versko ekstazo in hotenje individualnosti iz ozkih svojih meja v vsemir, ne da bi individualnost pri tem kaj utrpelo na svoji sili. Spoznal je, da si hoče človek v svojem razmerju do Boga na eni strani ohraniti svoj izraziti jaz, svoje individualnost, se objeti v »svoje pesti«, na drugi strani pa spet se opojiti z vsemirjem.

V »Mariji Magdaleni« nam kaže kako mora človek notranje strohneti, zgoreti kakor prepereli ko v svoji okostenelosti napram vsemu svetu izven njega, v svoji nepremakljivosti iz svojega ozkega jaza, če se ga dotakne kdaj božja iskra.

Družina mojstra Antona, v kateri se ta tragedija dogaja, nosi vsa eno in isto tragično krivdo je od nekdaj v sebi in dogodki, ki jo ženejo z neodoljivo silo do propasti so tragični le v zvezi z značajem vse te družine, ki je vsa silno ponosna v ozkem krogu svojega pojmovanja o časti v meščanskem obilježju. Izrazitost njihove samosvojnosti je povelika, da bi ji ne zadejala smrtnega udarca, kakor hitro tok življenja krene malo drugačno pot in prestopi breg ozko izkopane struge ostro začrtane meščanske morale.

Hebbelju v »Mariji Magdaleni« ni šlo zato, da postavi v sredo dejanja tega ali onega posameznega junaka, ni mu bilo za to, da nam pokaže Klaro, hčer mojstra Antona na njeni trnjevi poti do samomorilnega skoka v vodnjak in tudi ne za to, da nam oriše tragično osamelost mojstra samega, ki v svoji nevpogljivosti, ko je žena ob namišljenem spoznanju, da je sin postal tat, se nenadno zgrudila v grob, ko mu je sin, ki se je končno nedolžen, pa vseeno očrnjen vrnil iz zapora oproščen krivde, odšel v svet na morje, ko mu je zadnja njegova opora, njegova hčerka, ki mu je bila ideal dobrega otroka, od neznačajnega ljubimca onečaščena in zapuščena, se vrgla v vodnjak, ostane končno sam s tragičnim vzklikom: »Ne razumem več sveta!«

Važno mu je ono, kar je skupnega za vso to družino, skupno pa je okostenelo pojmovanje morale, ki se ga mojster Anton nikakor ne more otresti in ki se ježeno, sina in hčerke drže še kolikortoliko. Mojster Anton tiči še čisto v starem svetovnem naziranju svojega časa, žena in otroci še niso in ne morejo stopiti čisto v novo.

Vzroki tragike v tej drami so takšni, da bi v drugem obilježju ob drugem svetovnem naziranju ne dovedli družine v propast. Mojster Anton je v svojem odbijajočem ponosu sodnijskega sluga Adama občutno razžalil s tem, da ga je z zaničevanjem kot »biriča« zavrnil, ko je hotel z njim piti in trčiti ž njim. Hčerka Klara je ravnotako ravnala samo v svojem ponosu, ko se je udala ženinu Leonhardu, ki ga ni ljubila. Ni storila tega iz ljubezni, ni jo vodila strast ali lahkomišljenost, ne, storila je to v ponosu, v trmi, v prenapetem samozavestnem hotenju, dokazati sebi in ženinu, da zaničuje sekretarja, na katerega je on ljubosumen. Sin Karl je v svojem ponosu in trmi docela sin svojega očeta. Oče ga obsoja kot izgubljenega človeka, ker je nekoliko drugačen od njega, ker ni človek, ki bi najrajši zlezel v svojo pest, kakor mojster Anton, ampak potrebuje izživetja, če tudi poštenega, v družbi, v nedolžni igri. V trmi svojega samozavestnega ponosa počenja zato stvari, da je doma in drugod na glasu razbrzdanega in zadolženega ničvredneža. Ali vse to je le ozračje v katerem visi nad glavami vse družine nevihta. Sodni sluga Adam še ne more mojstru Antonu nič, dokler ga ne more zadeti na najobčutnejšem mestu, dokler je njegova meščanska čast neomadeževana Tudi Klari ne grozi propast, dokler radi njene tragične krivde ne trpi čast njene družine. In sin Karl ostane tudi

* Viri: Hebbeljeva drama »Marija Magdalena«. Uvod k tej drami od dr. Arnold Zelmaja in J. Babovo delo »Der Mensch auf der Bühne«.

mayerjevi ulici, in da so prostori v dekl. meščanski šoli pretesni, je magistrat odgovoril, da poverjeništvo za socijalno skrbstvo vstraja pri svoji zahtevi in je »Zg. dr.« za knjižnico odstopil še eno sobo v podstrešju dekliške šole za dobo petih let. Ker bi se dal ondi v pritličju po potrebi adoptirati za knjižnico tudi prostrani hodnik, ni preostajalo druzega, kakor preseliti knjižnico v nove prostore, kar se je zgodilo 7. in 9. septembra.

Nato sem sam čez teden dni urejeval knjige in jih vlagal v omare. Ko je bilo delo skoraj končano, dobim 19. septembra od šolskega ravnateljstva najprej po slugi, potem pa še pismeno obvestilo, da se dotični prostori morajo izprazniti in knjižnica preseliti nekam — v podstrešje.

Že pri dosedanjih selitvah so se znatno poškovale omare in knjige in sedaj se naj težke steklene omare spravljajo po stopnicah — v podstrešje, knjige vnovič razmečejo in potem zopet urejajo. In kdo jamči, da ne bodo čez nekaj dni vrgli knjižnice tudi iz teh prostorov, saj ne drži nobena pisana pogodba.

Oni, ki jim je kulturna povzdiga našega mesta in severne naše meje pri srcu, naj pomagajo, da knjižnica ne pride na cesto; v prvi vrsti so v to poklicane naše oblasti. Zgodov. društvo bi knjižnico državi tudi brezplačno odstopilo, samo če bi država hotela vstanoviti in vzdrževati javno študijsko knjižnico, ki je za Maribor s toliko šolami in s tako mnogoštevilnim izobraženstvom nujno potrebna. Dr. P. S.

Zunanja in notranja politika.

* **Miren in dostojen** bo volilni boj, tako prorokuje šef mariborske „Straže", tiste „Straže", ki dostojnih izrazov sploh ne pozna, ki rabi zadnji 2 leti o svojih političnih nasprotnikih samo navadne psovke. Konečno se temu ne čudimo, ker se da natanko dokazati, da je ta surovi način pisanja nastal s tistim dnevom, ko so vstopili v redakcijo trije kaplani. Pod prejšnjo civilno redakcijo je bila stvar malo bolja, zate pa so jo nadomestili z duhovniško. Ako torej dr. Korošec, kojega ton je ton „Straže", govori o dostojnosti volilnega boja, je to isti jezuitizem, ki zahteva samo od nasprotnika dostojnost, sam pa izbira svobodno in poljubno svoje orožje, kakor smejo to delati nemoteno na prižnici.

* **Klerikalni upi na zmago** se zidajo samo na razcepkanost naprednih volilcev. To je jasno slišati iz Koroščevih besed, ko govori o možnosti kake kooperacije nadrednih strank. Ves njegov strah pred tako kooperacijo se vidi v tem, da jo imenuje izdajstvo. Kdor pri volitvah ne bo nastopil tako, da dobijo klerikalci večino, je po Koroščevem mnenju izdajica. Edini up klerikalcev na zmago tiči v razcepkanosti naprednjakov.

* **Dr. Korošec za svobodo** — v cerkvi. V svojem programatičnem govoru zahteva Korošec, da sme duhovnik v cerkvi svobodno govoriti. To je tista dobro znana klerikalna svoboda, da smejo gospodje na prižnici na najpodlejši način svoje politične nasprotnike blatiti in proklinjati, medtem ko mora pod sodnjisko kaznijo napadeni molčati. Naše prepričanje je bilo vedno to da je za poglobitev pravega verskega čuta največja ovira, ako se vlači dnevna politika in osebni spori na prižnico in v spovednico. Klerikalni duhovniki so to sicer ob vsaki priliki zanikali, ali njihov vrhovni poglavar dr. Korošec je v Mariboru dne 30. septembra doslovno rekel: „Naše mnenje pa je, da nikdar ni bilo opravičeno in tako potrebno zanesti verskih vprašanj v volilno borbo, kakor ravno dandanes." Ker z argumenti ne bodo mogli pridobiti volilcev, pa jih bodo s hudičem in peklom.

* **Omejitev pasivne volilne pravice.** Člen 16 volilnega zakona določuje, da izgube svoj mandat poslanci, ki opravljajo z državo podjetniške in nabavne posle ali so drž. koncesionarji, ali direktorji, upravniki (člani upravnega in nadzornega odbora) pooblaščanih trgovskih, industrijskih ali bančnih podjetij. Istotako izgube mandat poslanci, ki v odvetniški lastnosti izvršujejo posle, katerih rešitev je zavisna od vlade in posameznih ministrov. Vsekakor pametna omejitev, ki onemogočuje korupcijo.

Dnevna kronika.

— **Zarja zmage.** Stoletja koroška tragedija se bliža svojemu koncu. Se en napor, še en boj, in plebiscit je izvršen in zmaga je naša. Neodvratna je ta zmaga in nepobitna njena resnica, pa ne vsa zavist „zaveznika in prijatelja" iz Kalabrije. 25. oktobra, ko je praznovala Ljubljana prihod koroških otrok smo videli zarjo zmage, od tedaj vemo, da ni sile na svetu, ki bi jo nam iztrgala. Tisoči in tisoči mladih src so pozdravljali ta dan iz vse globinje svoje čiste duše svoje brate in sestre iz še neodrešene Koroške. Tisoči in tisoči so ta dan prisegli večno zvestobo svojemu rodu. Vsa nepregledna množica odraslih pa se je pomladila, ko je videla to silo, to voljo najmlajših. Tedaj smo videli zarjo zmage, ker smo videli neomahljivo voljo vse Jugoslavije, da ne pusti Koroške, da ne zapusti zatiranih, pa naj se zgodi karkoli. Kar smo pogrešali že tako dolgo in kar nas je navdajalo vedno s strahom, je premagano. Mrtvilo se umika in pogum, volja do dela pake — šlevarstva, mi začenjamo novo življenje, ki je vedno svobodnega in ujedinjenega in zato močnega naroda. Prihod koroških otrok je prebil led, je prinesel pomladno svežost na ljubljanske ulice, in vcepil vsem prepričanje zmage. Bratje, kar so začeli naši mili malčki, to moramo mi starejši izvršiti, da morejo oni mirno nadaljevati delo zase in domovino. Oni so dali zarjo, mi damo zmage. Smo sinovi silnega naroda, ki lomi stoletne železne spone na vseh koncih in krajih, zato mu damo tudi mi silno zmago. Tik pred koncem borbe je napor posebne važnosti, odločilnega pomena. Zato moramo do vskrajnosti povečati svoje delo, postoteriti našo odločnost. Ves svet mora znati, da naša volja nima meje, da ne pozna nobene ovire niti grožnje. Vsi na delo za sijaj zmage, ki mora biti za naše prijatelje prepričujoča in polna grožnje za naše sovražnike. Koroški otroci so nam prinesli zarjo zmago, naša dolžnost je, z odločnim korakom peljati sebe in narod v solnčni dan, ki ga naznanja ta zarja, tako svetel in jasen, da bo od njegovih žarkov gorela Gosposveta in da bo preko Triglava padal njegov odsev na Primorje in naš Jadran!

— **Jugoslovenska Matica.** Kakorkoli obračamo stvari, vedno prihaja ena resnica na dan. Mi ne moremo živeti brez Primorja, mi ne moremo prenašati trpljenja naših na zasedenem ozemlju, pa jih naj tlači Italijan ali Nemec, ki je po milosti antante ostal še dalje gospodar nad vrlimi Ziljani. Zasedeno ozemlje je brezdvomno glavna vsebina Jugoslovenskega programa, ki velje za vsakogar, in kateremu se nihče in nebena stranka ne more odreči, pa magari, da javno tega ne prizna. Iz te resnice izhaja čisto naravna druga resnica. Da se osvobodi zasedeno ozemlje, je treba delati, silno in neumorno delati; dela pa se morajo udeležiti vsi brez izjeme in vse se mora vršiti po dobro premišljenem načrtu. Le tako je uspeh mogoč. Jugoslovanska Matica je organizacija vseh, ki imajo smisel za trpečega brata, ki imajo socijalen čut za preganjene. Kdor presliši klic Jugoslovenske matice, ta zataji najboljše kar je v njem, ljubezen do bližnjega, do brata! Jugoslovanska Matica pozna ko nihče položaj neosvobojenih bratov. Ona je centrala vsega dela, ona je voditeljica dela za trpeče, ta je borec za pravico. Jugoslovenska Matica ve, kje je pomoč najnujnejša in kje je odložljiva. Kdor se ravna po geslu, dvakrat da, ki je srce vsega dela za Primorjo. Rešitev primorskega vprašanja gre zato preko Jugoslovenske Matice. Zato veljaj vsakemu naš klic: Tudi Vi ste doprinesli svoje za rešitev našega najvišjega programa, če ste član Jugoslovenske Matice. Prepričani smo, da nočete biti v številu onih, ki ne vrše svoje dolžnosti, ki samo uživajo to, kar so drugi priborili, temveč da ste toliko moža in postenjaka, da tudi Vi sami za svojo srečo storite, kar morate. Clan Jugoslovanske Matice morate biti, zato vstopite še danes kot njen član, Vi in vsa Vaša rodbina!

— **Dr. Leskovarjeva pisarna.** Da je mogel Juvanov prejšnji šef, ki je imel na Glavnem trgu, toraj na zelo prometnem prostoru svojo pisarno, dobiti naravnost nasproti sodniji drugo pisarno, je vrgel dr. Juvan iz lenega stanovanja privatno stranko, kar je v naredbi izrecno strogo prepovedano. Ker pa zaradi raznih zvez te nemške stranke ni hotel izlirati iz Maribora in praznega stanovanja ni bilo, je odpovedal stanovanje slovenski učiteljici, ki jo je poznal kot nápredno.

— **Stanovanjski urad** opozarjamo, da ima Nemec Pirchan, kojega rodbina šteje 4 člane, celo nadstropje na Koroščevi cesti za stanovanje, poleg tega pa je na dr. Juvanov način pretvoril v pritličju malo stanovanje v pisarniške svrhe. Izmed petih sob svojega privatnega stanovanja lahko vendar eno sobo porablja kot pisarno, zlasti ko ima itak v svoji trgovini v Gosposki ulici posebno pisarno.

— **Navijalci cen.** Gostilničarji in kavarnarji so naenkrat poskočili s svojimi cenami, bodisi vsled povišanja trošarine ali — povišanja uradniških plač. Naj si bode! A čudno je, kako postopajo posamezni obrtniki. Dočim je n. pr. kavarnar v „Central" povišal n. pr. takozvanega „kapucina" od 1·50 K na 1·80 K, je povišal kavarnar pri „Meranu" isto kavo na 2·50 K. — Sploh je kavarna „Meran" najdražja in se sploh ne drži ukrepov zadruge. — Priporočamo, naj verižniški urad posveti nekoliko pozornosti tudi temu nemškemu navijalcu cen.

— **Mestni vodovod se pere** — pred sodiščem. Dve leti Jugoslavije, a še vedno ima Maribor na vseh važnejših mestih nastavijene ne samo Nemce, ampak Nemško-Avstrijce, če ne po rojstvu, pa po mišlenju. Tudi pri mestnem vodovodu je prvi strojnik človek, ki spada kam v Gradec, a ne v Maribor. Svojema kozlu je dal ime Peter. Na vprašanje njegovega tovariša Komelja, zakaj si je izbral ravno to ime za kozla, je odgovoril, da ima jednako ime tudi naš kralj. Rabil je pri tem še en izraz, ki ga danes še zamolčimo. Da to ni bila nedolžna in vendar nedopustna šala, se proti tej možnosti govori vse mišlenje strojnika Voglerja in njegove žene, ki je ob priliki prihoda srbskih novincev se izrazila „serbische Verlauser itd." Tudi psovke: „windisches Gesindel, Bagage, Hunde" itd. ne pričajo, da bi bil g. Vogler preveč naklonjen Jugoslovenom. Vse te lepe čednosti g. Voglerja je ovadil Komelj vladnemu komisarju dr. Leskovar in ta je ovadbo odstopil pristojni oblasti. Ker slednja ni našla nobenega povoda za kazensko postopanje — kar v Mariboru ni tak čudež — se je g. Vogler čutil žaljenega in zdaj išče izgubljeno čast pri sodišču, kjer se bo v kratkim pralo še razna perila iz mestnega vodovoda.

— **Dva vlaka čehoslovaških legijonarjev** sta dospela v nedeljo preko Trsta v Maribor. Kakor izvemo, jih zopet ni nihče sprejel. Vkljub temu, da je naše uredništvo skozi oba zadnja tedna vsaki dan se informiralo in apeliralo na glavni prometni postaji zadevno pravočasnega obvestila, kdaj dospejo li transporti v Maribor, se ni tozadevno čisto nič storilo. Mi smo jako solidno opravljene čehoslovaške legijonarje šele opazili, ko so se razkropili po mestu, kjer so iskali hrane. Mi bomo postali svetovno slavni ne na naši, ampak na brezbrižnosti vseh tistih, ki bi se morali tudi za take slučaje brigati.

— **Trgovske zbornice** uradni dnevi, ki so bili prvič določeni, se preložijo na prihodnji teden iz vzroka, ker je dne 7. t. m. v Ljubljani veliko protestno zborovanje zaradi prometnega davka. Dan zborničnih dnevov za Maribor se še natančno objavi. — Trgovski gremij.

— **Protestno zborovanje** zaradi prometnega davka se vrši za celo Slovenijo dne 7. t. m. ob 14 uri v mestnem domu v Ljubljani. Trgovstvo se opozarja, da se tega zborovanja po možnosti udeleži. Trgovski gremij.

— **Tolovajstvo v Meljah.** V nedeljo so Nemci tudi na cesti Melje—Sv. Peter organizirali svoja tolovajstva. Govori se, da so napadli srbske vojake ter enega vrgli v Dravo. Na pristojnem mestu se ta govorica doslej še ne potrjuje. Pač pa se potrjuje vesti, da so Nemci streljali na vojake in na Meljsko vojašnico; dva strela sta bila oddana celo od onostran Drave ter sta razbila dve šipi na vojašnici. Kolikor se je doslej dalo ugotoviti, se je vršil dogodek tako: V gostilni Marks blizu Meljske vojašnice je bilo v nedeljo večer več naših vojakov. Pred odhodom jih je nekdo opozoril, naj ne hodijo ven, ker zunaj čakajo nanje Nemci oboroženi z vilami in samokresi. Vojaki seveda niso dali preplašiti, tudi niso mogli verjeti, da bi se Nemci upali v bližini vojašnice tako nesramno nastopati. Ko maj so stopili ven, so se prepričali, kako daleč sega nemška predrznost. Nemci so navalili nanje z vilami in streli. Morala je priti močna vojaška patrulja, ki je vlovila tri tolovaje. Med tem so prišli po cesti od druge strani naši vojaki v družbi žensk. Ker so bili vojaki vinjeni in so razgrajali, je patrulja odvedla tudi nje v vojašnico. To je razburilo ženske, ljubice odvedenih

---

vzlic pohajkovanja v veseli družbi in zapravljanja denarja na kegljišču in pri kartah pošten človek, ki mu tudi slabi sloves ne more tako živega, da bi trpela tudi tega čast družine.

Ali zdaj poseže usoda vmes in vso to družinsko življenje, ki je zidano na ostro začrtanem in izmerjenem malomeščanskem pojmu o časti, začenja mahoma intragično razpadati.

Narava, ki se ne briga za majhna naziranja človeške pružbe, za skonstruirano moralo malo meščanske družine, prekriža vsem račune. Blaznost, ta izraz narave, ki ga volja človekova, njegov značaj, njegova moralna kakovost, njegov ponos in njegova samozavest, ne moreta zadrževati, ali pa se zavarovati pred njim, seže svojo brezobzirno roko med te ljudi!

In tu je Hebbel dal popolni izraz onemu tragičnemu nasprotstvu med individualnostjo človeka in vseobsežnem božanstvu celega stvarstva. Tragičnost človeka mu leži v ovojnem razmerju njegovem do Božanstva. Ravno najmočnejši, najboljši, najvišje stoječi, najbolj Bogu bližnji človek stremi pregrešno čez meje svoje individualnosti v vsemirje kot del te celote. A oni drugi, ki misli, da je Bogu najbližji, oni po našem svetovnem naziranju najbrezbožnejši, ki zapre svojo dušo vsemu, kar bi utegnilo kršiti njegovo individualnost, se je ravno tako pregrešil napram temeljnemu življenskemu zakonu. Hebbeljeva dvojna formula za človeštvo se glasi sledeče: samo če stremiš preko svoje individualne forme k Božanstvu, živiš resnično; — ali samo v začrtanih mejah svoje človeške individualnosti smeš iskati Božanstvo. Tragika človeštva leži Hebbelju ravno v tem, da se človek ali ne zaveda one božanske sile v sebi ali pa da se hoče v stremljenju po Božanstvu dvigniti nad sebe. To je tragika njegovega bitja — „die Schuld des Seins", kakor pravi on sam

vojakov, pričele so na okoli stoječe civiliste vpiti: „Ihr Feiglinge, ihr lasst das zu?“ Ker niso nehale hujskati in so vojaško patruljo psovale z „Saupagage“, je patrulja tudi te ženske aretirala. Značilno, kako dobro organizirani so ti nemški napadi zdaj že na vojaštvo, je, kakor smo že zgorej omenili, da so med temi dogodki pričeli streljati na vojašnico tudi od one strani Drave. Res. daleč smo prišli v Mariboru.

— **Roparski umor na Teznu.** Po mestu so razširjene govorice, da se je v nedeljo na Teznu poleg tolovajstva na podnarednika Cuša izvršil tudi roparski umor in sicer v malem gozdiču ob cesti. V pondeljek zjutraj se je ondi našlo jokajočega dečka poleg ubitega in oropanega očeta. Pa naši informaciji na pristojnem mestu o takem zločinu še ni nič znanega.

— **K tolovajstvu na Teznu** smo zvedil sledeče: Okoli 18. ure zvečer so se iz Hoč proti Teznu vračale tri družine, med njimi tudi Cušova. Otroci so peli Sokolsko koračnico, ko pride od Bohove nasproti človek, ki je brez vsakega poveda pričel s psovkami: „Halts Maul, windisches Gesindel.“ Gospa Simoničeva ga je zavrnila, češ, da so Slovenci na svoji zemlji ne pustijo na tak način žaliti. Nemški izzivač je šel nekaj časa naprej, a se je takoj obrnil in šel zopet proti družbi, jo izzivajoč s psovkami. Tedaj je postalo tudi moškim od žaljene družbe odveč, gg. Simovič in Junker sta šla za njim, prvi ga je prijel, a napadalec se mu je iztrgal in zbežal na njivo, tu se je vstavil, potegnil samokres ter oddal 3—4 strele, odkaterih sta dva zadela med tem blizu dospelega Cuša; en strel ga je zadel v roko, drugi v smeri želodca. Cuš se je v krvi zgrudil, v splošnem razburjenju so pozabili mu obvezati rano. K sreči je prišel mimo avto s Slovenci, ki so težkoranjenega naložili na avto in ga prepeljali v vojaško bolnico, kjer je bil drugi dan operiran. Cuš se nahaja še vedno v zelo opasnem stanju.

— **Nova industrija.** V Ptuju se ustanuje tovarna, ki bo izdelovala pozamezne dele za razne stroje v naprej in po naročilu, vijake raznih kakovosti, izvrševala popravila strojev in aparatov. Fabrikacija vijakov vseh vrst je posebno važna, ker je izvoz le teh iz Nemške Avstrije popolnoma prepovedan. Naši podjetniki bodo lahko dali vse stroje popravljati v tej tovarni. Vlada bo dala popraviti v derutnem stanju se nahajajoče telefonične in telegrafične aparate. Podjetje ima poseben oddelek za razne inštalacije. Obratni stroji došli iz Dunaja z vsemi pritiklinami se v tej tovarni že postavljajo. Prilično dne 10. oktobra začne ta tovarna že obratovati. Podjetje bo imelo v zalogi poljedelske stroje, ki jih bo prihodnje leto samo izdelovalo ter razno aparate. Po naročilu je pripravljeno te podjetje torej v najdoglednejši dobi izdelovati železne izdelke, katerekoli vrste. Seveda je podjetje strogo nacijonalizirano.

Kultura in umetnost.

┼ **Koncert Zlatka Balokovića** se vrši gotovo danes, v sredo v Götzovi dvorani ob 20. uri. Vstopnice, kolikor še niso razprodane se dobe še v trgovini z muzikalijami Höfer v Šolski ulici ter pred predstavo pri večerni blagajni.

┼ **Glasbena šola „Glasbene Matice Maribor“.** Ravnateljstvo šole Glasbena Matica javlja, da se bo to šolsko leto pričelo s poukom novih glasbil in sicer pihala: flavto, hrboj, klarinet, fagot, rog, trompeto, pozauno in harfo. Za vaje so instrumenti na razpolago v šoli. Posebno se priporoča učenje teh instrumento tistim, ki hočejo postati godbeniki po poklicu, ker se take zelo išče in dobro plača.

Sodišče.

Porota.

Maribor, 27. septembra.

III.

Iz patrijotizma — konjski tat.

Smo videli že mnogo konjskih tatov iz različnih nagibov, ampak iz golega patrijotizma tatu konj, tega še ni bilo pri poroti. Tu znamenitost je čakala na Mihata Dolganoča, doma iz Svetelke na Koroškem. Še predno smo imeli čast poznati tega izrednega patrijota, pride v dvorano njegova črno oblečena mati, pa se vrže na tla in prosi — naj milostno sodijo njenega sina; on je nedolžen. Tako je nato trdil tudi sin sam. „Ko smo se lani umikali iz naše fronte, je Matija Partej posestnik v Goselni Vasi iz okna streljal na naše fante. Iz samega maščevanja zato se je odločil moj kamerad neznanega imena, pa je v noči 24. avgusta letos (malo je čakal ta patrijotizem na maščevanje. Opomba ured.) iz Partejevega hleva izpeljal kobilo, jaz sem mu jo le pomagal goniti. Ker me je spotoma zapustil, sem jo sam prignal v Konjice...: „ker ste jo skušali prodati za 10.000 K, pa so Vas kot sumljivega, prijeli“... tako mu je neusmiljeni predsednik presekal besedo. „In ste grizli orožnike, ko so Vas hoteli vkleniti, kaj ne?“

Še parkrat sta pokleknila mati in sin, naj bi ga milostno spustili domov. Toda Dolganoču to pot res ni mogel nihče pomagati — je bilo malo preveč patrijotizma. Obsojen je bil samo na dve leti težke ječe.

Sloven. narodno gledališče.

Repertoire bodočih dni:

V torek 5.: „Marija Magdalena“. Ab. A—3.
V sredo 6.: „Spanska muha“. Izv. abon. ob znižanih cenah.
V četrtek 7.: „Brat Martin“. Ab. B—3.

Zdravstvo.

Para-legar A. in B.

(Pojasnila docenta dr. Ivana Matkota.

II.

Kdaj se pojavi obolenje po okužbi?

(Inkubacijska doba).

Doba od okužbe do obolenja je različna: Bolezen se pojavlja v nekaterih slučajih že tekom prve ure po zavžitju okuženega jedila. V drugih slučajih pa obsega ta doba 1—8 dni.

Kako se pojavlja bolezen?

Vobče razlikujemo danes tri vrste poteka para-legarja B: a) najbolj razširjena je želodčno-črevesna forma te bolezni, ki obstoji v tem, da zbole bolniki z bolečinami v trebuhu, neznosnim glavobolom; drisko, bruhanjem in vročino; b) bolj redek je pojav para-legarja v obliki in znaki kot pri pravem legarju; c) poznamo še eno obliko para-legarja ki je v znakih popolnoma jednaka pravi azijatski koleri in jo vsled tega imenujemo tudi „cholera nostras“.

Ločitev bolezni pravega legarja od para-legarja je navadno jako težavna, če se človek ozira samo na znake bolezni. Velikokrat nam pa k razločitvi pripomore izpoved bolnikov, da so zboleli nenadoma z mrzlico. Tako hitrega nastopa opažamo le redkokdaj pri trebušnemu legarju. Za diagnozo para-legarja pride predvsem v poštev preiskava krvi, vode in blata, ki nam dožene, s katero vrsto bacilov imamo opraviti. Pri para-legarju A imamo navadno forme, ki so jednake formi a) in b) od para-legarja B. Kolerična forma je izredno redka.

Kako se obranimo bolezni?

Že zgorej smo povedali, da se prenaša para-legar zlasti z mesom okužene živali. Zato je na prvem mestu ležeče na vestnosti mesarja, da ne kolje bolane živine in na vestnosti mesogledника, da izloči bolano živinče od klanja in že okuženo meso od razprečavanja. Mesar mora paziti na snago in čistost v klavnici, kjer razkolje in razpara živino, nadalje na mesnico, kjer prodaja meso in na skladišče, kjer ima v shrambi meso. V toplih časih, ko se zlasti bacili radi razpasejo, naj visi meso v hladnih, zračnih in pred vsem suhih krajih, do katerih nimajo dostopa podgane, miši, zlasti pa muhe. Tla mesnice, orodje, stojala, mize itd. naj vsaki dan opere z vročim lugom. Kake razmere vladajo pri nas v tem oziru, navajam v dokaz, kar sem pred kratkim doživel; namreč, da je nek mesar imel v shrambi poleg zdravega mesa košaro z gnilimi črevami in drugo košaro napolnjeno z mesom, na katerem so se valili — črvi. In to vse v kleti, v kateri se hrani vino in druga jedila in kateri je manjkalo vsako okno za zračenje.

Meso se naj je v kuhanem ali dobro opečenem stanju. Seveda s kuhanjem (pečenjem) samim vničimo samo bacila, a ne njegovih strupov. Vendar pa je kuhano meso manj nevarno kot recimo vdelano v surove klobase, kjer še lahko rastejo bacili in izločajo strupe.

Varujmo se tudi slabo pečenega kruha, ki lahko vsebuje v neizpečeni meči živega bacila. Varujmo se sira, surovih jedil kot solate, predvsem pa krompirjeve solate iz starega krompirja pripravljene. Žalostno je pač dejstvo, ki se večkrat opaža v naših gostilnah, da se krompir, ki je bil predelj časom skuhan in slabo shranjen, uporablja za krompirjevo solato. Če se ga že mora preje skuhati, naj se ga hrani v kakšnem hladnem in suhem prostoru. Ravno od krompirja vemo, da tvori jako ugoden rastlinjak za vspevanje para-legarja A in B in pa tudi drugih bacilov (Gärtnerjevih črevesnih bacilov itd.), ki povzročajo pri človeku težke znake otrovanja.

Mleko naj se vživa vedno v kuhanem stanju. Kislega mleka se izogibajmo!

Povdarjam ponovno. da so skoro vse epidemije para-legarja B nastale na podlagi zavživanja okuženega mesa. Interesantna je v tem oziru zlasti statistika van Ermengema, ki je našel pri 100 epidemijah te bolezni 93 krat, da je imela ista izvor v zavžitju okuženega mesa.

Tudi v tej epidemiji, ki sedaj razsaja v Framu, se vsaj od prvo obolelih sliši, da so zboleli po zavžitju surovih klobas (Extrawurst). Para-legar A se prenaša ponajveč z vodo in mlekom.

Pomaga kaj pijača proti okužbi?

Nesmiselno popivanje vina, žganja, zniža samo odporno silo človeka proti okužbi in poslabša delo srca v slučaju obolenja.

(Konec prihodnjič.)

Najnovejša poročila.

Prosta vožnja na Koroško.

LDU Velikovec, 5. oktobra. Narodni svet za Koroško jo prejel od obratnega ravnateljstva južne železnice v Ljubljani nastopno obvestilo: Dovoljujemo si Vam sporočiti, da je zadeva glede brezplačne vožnje v sporazumu z deželno vlado in državno železnico rešena ter da smo postaje ravnokar obvestili. Dovolili smo prosto vožnjo v času od 1. do 10. oktobra za tja (na Koroško) in v času od 10. do 17. oktobra za nazaj (povratek). Pri blagajni žigosane glasovalne izkaznice ali pa seveda primerno žigosana potrdila glasovalne občine služijo obenem kot vozni izkaz za vsako smer. Te ugodnosti veljajo za naše proge, za železnico Radgona—Ljutomer in Barč—Pakrac in vse naše male železnice. Tudi državna železnica je izdala podobno objavo.

Turške čete prekoračile armensko mejo.

DKU Amsterdam, 4. oktobra. „Times“ poroča iz Carigrada: Potrjuje se, da je Kiasim Karabekir-paša prekoračil s 15—20.000 možmi regularnih čet armensko mejo in zavzel Olty. V Armeniji vlada veliko razburjenje; vlada je komaj v stanu, da postavi vpadalcem nasproti polovico čet, ker mora braniti tudi severovzhodno in južnovzhodno mejo.

Rusko vojno poročilo.

DKU. Moskva, 4. oktobr. Pri Novem Grodeku in Nosvisu lokalni boji vzhodno Njemena in Sezara. V okraju Pinskega zahodno in južno Luneva nekaj napadov na predstraže. Napredujemo ob železniški progi Koresten - Novogrod - Wolinsk. Sovražni napadi na Novi Konstantinov so bili odbiti.

Poljsko vojno poročilo.

DKU Varšava, 3. oktobra. (Poljska tele-agentura.) Poročilo z dne 3. oktob.: Severna zasledovalna kolona je zlomila odpor sovražnika ter dosegla Minsk. Vzhodno Baranovičev so zasedle naše čete Sovojatyczko in Codliewico. V zvezi s hitrimi izidi naših operacij se opazuje v sovražnih oddelkih rastočo paniko in zmešnjavo. Imamo priliko opazovati, da nima sovražnik nobene zveze med posameznimi oddelki in poveljstvi. 140. sovjetska brigada, ki se ni mogla pravočasno umakniti, je padla s celim štabom pri Horodyszczi v naše roke. Ujeli smo 1200 mož, zaplenili 6 strojnic in 2 topova.

Ameriške čete proti Turški.

DKU Moskva, 4. okt. Po verodostojnih vesteh so dospeli v Sebastol transporti ameriških čet.

Mir med Poljaki in Litvinci podpisan.

DKU Pariz, 4. okt. (Brezžično.) Iz Varšave se poroča, da je bil med Poljaki in Litvinci podpisan mir.

Napad Wranglove flote na Marinpol.

DKU London, 4. oktobra. (Reuter). Flota Wrangla je napadla Marinpol, pri čemur je bilo več boljševiških vojnih ladij potopljenih.

Kongres italijanskih socijalistov 29. decembra.

DKU Milan, 3. oktobra. (Stefani). Vodstvo socijalistične stranke je določilo, da se socijalistični deželni kongres vrši dne 29. decembra t. l. v Florenci ter bo trajal do 3. januarja.

Socijalno-demokratski shod v Celovcu.

DKU Celovec, 3. oktobra. Socijalno-demokratična stranka Koroške se je sestala včeraj k redni strankini seji. Pred vstopom v dnevni red se je sklenila enoglasno rezolucija, da se izvede v celovški kotlini neprisiljeno in prosto glasovanje. V svesti, da se bo velika večina delavstva izrekla za republiko Avstrijo, odpošilja zborovanje bratom v glasovalni coni A proletarske pozdrave in jim obljublja pomoč v boju za izvedenje neprisiljene in proste samoodločbe. (To je socijalnodemokratična internacijonala. Op. ur.)

Korošec prevzame svoje posle.

LDU Beograd, 4. oktobra. Minister dr. Korošec, ki je od svoje bolezni popolnoma okreval, bo tekom tedna zopet prevzel svoje posle v železniškem ministrstvu.

Večni nemiri na Irskem.

DKU London, 4. oktobra. (Reuter). V noči od 3. t. m. je prišlo v Coorku zopet do resnih nemirov. Več policijskih patrulj je bilo napadenih, pri čemer je bil en policijski uradnik umorjen, štirje pa ranjeni. Enaka poročila prihajajo iz Dublina in Frencha. V Frenchu se oblega policijska vojašnica od sinfajnovcev. V grofiji Coorka je bil ustavljen vlak in pokraden iz njega ves vojaški materijal.

Kmečki punt v Siciliji.

DKU Berlin, 4. oktobra. „Hollandsch Nieuws Bureau“ poroča, da so kmetje zasedli neko veleposestvo. Vsa veleposestva Sicilije so sedaj zasedena po kmetih in delavcih.

Sport.

: **Split.** Nogometna tekma med kombiniranimi moštvi »Hajduka« in »Orkana«, odigrana prošlo nedeljo, se je zvršila z rezultatom 4:2 v korist »Hajduka«. Igra lepa, občinstva mnogobrojno.

Gospodarstvo in trgovina.

| **Novo dospeli amerikanski sladkor** bode stal po ukrepu deželne vlade, odsek za prehrano, pri trgovcih v Ljubljani kg. K. 46.—

| **Bosanske solarne** izdelujejo dnevno okoli 15 vagonov soli ali na leto 4500 vagonov.

| **Čehoslovaško-bolgarska trgovina.** V Pragi so se vršila pogajanja glede uvoza in izvoza med Čehoslovaško in Bolgarsko. Čehoslovaška dovoli uvoz raznega olja iz Bolgarske in se obveže, da prepusti Bolgarski 550 železniških voz sladkorja in 800 železniških voz koksa za bolgarske državne železnice. Kot kompenzacija se prizna zato Čehoslovaški prednost pri nakupovanju žita letošnje žetve na Bolgarskem.

| **Ob priliki nacionalizacije kemičnih tvornic v Lukovcu,** Jaicu ter tvornice železa v Zenici so imeli ravnatelji teh obratov v ministrstvu za obnovo konferenco, na kateri se je razpravljalo v vprašanju razmerja, katerega mora zavzeti država proti tem obratom, ako želi od njih stvarne koristi. Na konferenci se je predvsem ugotovilo, da je dosedanji režim državne kontrole, dokler so bili obrati pod sekvestrom, dal samo negativne rezultate. Vsled raznih težkoč in ovir se je produkcija silno zmanjšala. V Zenici so n. pr. producirali na mesec samo 60 železniških vozov železa, namesto prejšnjih 300. Po sporazumu, ki se je sklenil na tej konferenci, bo nudila država tem podjetjem vsa sredstva, da se ojači produkcija. V prvi vrsti bo zagotovila država tem obratom potrebni premog, nadalje bo znižala pristojbine za sirovine in olajšala prevoz istih. Ministrstvo bo zagotovilo delavstvu v vseh tvornicah trajno ceno aprovizacijo.

Razno in humor.

Lesen denar je izdala občina Hadersfeld v Nemški Avstriji. Na eni strani je vžgana veljava, na drugi pa reklama za dotično tovarno, ki ga je izdelala. Ali primanjkuje v Avstriji že železa, ali pa so se domislili, da bi imel ta denar po bankerotu vsaj vrednost — kot kurivo.

Tekma strojepiscev in strojepisk v Newyorku. Menda ni bilo dosedaj v Ameriki še tako ekscentrične tekme kot ta. Neki ameriški športnik-bankir je obljubil nagrado 20.000 dolarjev za najboljšega strojepisca Newyorka. Razume se, da se je javila k tej tekmi cela armada strojepiscev obojega spola. V posebno zato prirejeni sobi je bilo postavljenih nad 200 pisalnih strojev. Radi velikanskega navala je trajala tekma 2 dni; vsaka oseba je pisala citat, za katerega se je rabilo krog 10 minut. Zmago nad newyorškimi strojepisci je odnesla miss Moeris Jencho, poštarica pri glavnem poštnem zavodu. Na večernem slavnostnem banketu je prejela častен naslov: »Kraljica strojepiscev v Newyorku«.

Novorojenček, ki tehta poldrug funt. Iz Kansasa v Ameriki poročajo, da se je rodilo v tamkajšnji bolnišnici dete, ki tehta poldrug funt. Dete so položili v poseben ogrevalnik za pišèeta, ki ga greje elektrika. Zdravniki pravijo, da se bo dete razvilo.

Glavni urednik: Radivoj Rehar.
Odgovorni urednik: Fran Voglar.

Mala oznanila.

Izvežbano strojepisko (-pisca), zmožno slovenščine in nemščine, event. tudi slov. stenografije, sprejme takoj pisarna odvetnika dr. Irgoliča v Mariboru. 574 2—2

Kupil bi večjo trgovino z železnim in špecerijskim ali mešanim blagom na dobrem prometnem mestu. Cenjene ponudbe na upravo lista pod »Trgovec«. 571 3—2

Tražim jednu oveću podrumsku prostoriju ili u dvorištu kakov prazni magazin, po mogućnosti u sredini grada. Plačam odstupnino. Posrednici dobivajo nagradu. Upite na Kollar, Oficirski dom. 572 2—2

Orehe, ližot kupuje po dnevni ceni tvrdka Vinko Hmelak, Maribor, Slomškov trg št. 6. 576 3—1

Meblovano mesečno sobo išče stalno nameščen gospod za takoj ali pa vsaj s 15. septembrom, če mogoče bolj v sredini mesta. Ponudbe pod »Soba« na upravo tega lista.

Svoji k svojim!

Kupimo

dobro ohranjen

parni kotel

(Walzenkessel)

za 5—6000 litrov vsebine.

Natančni popis, kje se ga lahko ogleda in zadnjo ceno je poslati na

577 3—1 **CENTRALO DRAVOGRADSKE RAFINERIJE MINERALNEGA OLJA V MARIBORU.**

Širite povsod naš list!

P. n. občinstvu vljudno naznanjam, da sem prevzel

specijalno trgovino z kolonijalnim blagom

gosp. V. Jarca v Mariboru, Gosposka ulica 28.

Potrudil se bodem, da postrežem cenj. odjemalce z najboljšim in cenim blagom.

575 Priporočam se **P. Erzin.**

Kreditni zavod za trgovino in industrijo v Ljubljani.

Poziv k subskripciji delnic.

Upravni svet oddaja v javno subskripcijo vso osnovno glavnico ki znaša

20,000.000 K in je razdeljena na 50.000 na prinosta se glasečih delnic po K 400— (§§ 5 in 6 pravil).

Nominalni znesek se mora takoj pri subskripciji v gotovini popolnoma plačati s 5% obresmi od 1. januarja 1920 dalje. Vrhutega je vplačati za stroške, zlasti izdajo delnic, po 60 K za vsako delnico.

Subskripcija se vrši od 1.—15. oktobra 1920.

Prijave sprejema Kreditni zavod za trgovino in industrijo v Ljubljani.

Delnice so deležne čistega dobička od 1. januarja 1920 ter so opremljene s kuponi za leto 1920.

Vsakemu subskribentu bo izdal zavod potrdilo subskribiranih delnic in o celokupnem plačanem znesku.

O dodelitvi delnic odloča upravni svet svobodno, vendar postane dodelitev pravomočna šele z odobrenjem Ministrstva trgovine in industrije, oddelka v Ljubljani.

Po dodelitvi delnic bodo prejeli subskribenti proti vrnitvi potrdila o subskribiranih delnicah začasno potrdilo o številu jim dodeljenih delnic oziroma povračilo vplačanih zneskov za subskribirane delnice, ki se jim ne bi dodelile. Delnice same bodo subskribenti prejeli pozneje proti izročitvi začasnega potrdila o dodeljenih delnicah.

Vse delnice ostanejo pod zaporo do občnega zbora, ki bo odobril bilanco za šesto poslovno leto.

V smislu § 16 pravil daje na občnem zboru vsakih 25 delnic po en glas. 558 3—2

Za upravni svet:

IVAN KNEZ, predsednik. **PETER KOZINA,** podpredsednik.

Izdaja: Tiskovna zadruga Maribor. — Tiska: Mariborska tiskarna d. d.